

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

 М.В. Поляков

« » _____ 20 р.

УЗГОДЖЕНО

Проректор

з науково-педагогічної роботи

 В.А. Куземко

« » _____ 20 р.

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальністю 051 Економіка
(Освітня програма – Інформаційна економіка та електронний бізнес)

Розглянуто на засіданні вченої ради

Економічного факультету

від «13» лютого 2018 р. протокол № 7

Голова вченої ради (Т.В. Гринько)

Дніпро
2018

Укладачі програми:

1. Іванов Роман Вячеславович, завідувач кафедри економічної кібернетики;
2. Яковенко Олександр Григорович, професор кафедри економічної кібернетики.

Програма ухвалена на засіданні кафедри:

Економічної кібернетики від «12» лютого 2018 р. протокол № _8_

Завідувач кафедри _____ (Іванов Р.В.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Додаткове випробування – оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти за освітнім ступенем магістра, що проводиться у формі фахового випробування.

Додаткове вступне випробування складають вступники, які здобули освітній ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за іншою спеціальністю (напрямом підготовки). Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом додаткового вступного випробування отримали не менше 75 балів за шкалою від 0 до 100 балів, що відповідає оцінці «зараховано» за шкалою «зараховано»/«не зараховано».

Програма додаткового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 051 ЕКОНОМІКА (Освітня програма – Інформаційна економіка та електронний бізнес) містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін природничо-наукової та професійної підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.030502 Економічна кібернетика:

1. Економічна теорія;
2. Бухгалтерський облік;
3. Маркетинг;
4. Інформаційні системи в економіці.

II ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

Навчальна дисципліна №1. «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

ТЕМА 1. Політична економія

Предмет і метод політичної економії. Економічні потреби і інтереси. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку. Товарна форма організації виробництва. Товар і гроші. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента. Фінансова система країни. Суспільне відтворення і його основні форми. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин.

ТЕМА 2. Мікроекономіка

Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності. Поведінка споживача. Попит, пропозиція, їх взаємодія. Мікроекономічна модель підприємства. Ринок досконалої конкуренції. Монопольний ринок. Олігополія та монополістична конкуренція. Ринки факторів виробництва.

ТЕМА 3. Макроекономіка

Макроекономіка як наука. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. Економічна динаміка. Ринок праці. Інфляційний механізм. Товарний ринок та економічна рівновага. Споживання, заощадження, інвестиції. Сукупні витрати і ВВП. Грошовий ринок. Зовнішньоекономічна діяльність. Економічне зростання і його чинники.

Тема 4. Історія економічних вчень

Економічне вчення меркантилізму. Економічне вчення фізіократів. Класична політична економія. Економічне вчення К. Маркса. Формування та суть неокласичної економічної теорії. Зародження та особливості інституціоналізму. Кейнсіанство: його сутність та еволюція. Неоконсервативна критика кейнсіанства. Неолібералізм. Сучасний неінституціоналізм та його особливості.

Навчальна дисципліна №2. «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика

Поняття господарського обліку і його види. Вимірники, що застосовуються в господарському обліку. Мета та принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Вимоги до бухгалтерського обліку та його функції.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Загальна характеристика предмету бухгалтерського обліку. Господарські засоби, їх характеристика і класифікація. Господарські процеси. Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Поняття і види балансів. Зміст і будова бухгалтерського обліку. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями. Значення балансу для управління підприємством.

Тема 4. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Оцінка як система вартісного виміру. Оцінка господарських засобів і калькуляція в системі бухгалтерського обліку.

Тема 5. Облік основних господарських процесів

Методологічні основи обліку кругообігу господарських активів. Стадії руху активів, їх загальна схема. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації.

Тема 6. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємстві

Суть, призначення і будова бухгалтерських реєстрів. Види і форми бухгалтерських реєстрів. Способи і техніка запису в облікових реєстрах. Способи виправлення помилок в бухгалтерських реєстрах.

Форми бухгалтерського обліку та їх розвиток.

Тема 7 Бухгалтерська (фінансова) звітність

Сутність і значення бухгалтерської звітності, основні вимоги до неї. Основні форми і показники бухгалтерської звітності.

Порядок складання, розгляду і затвердження звітності.

Навчальна дисципліна №3. «МАРКЕТИНГ»

Тема 1. Сутність маркетингу та його сучасні концепції

Сутність та еволюція поняття «Маркетинг». Хронологія виникнення та розвитку маркетингу. Підходи до розуміння предмета маркетингу. Еволюція концепції маркетингу. Сутність виробничої, товарної, збутової, суто маркетингової та сучасної концепції. Тенденції розвитку сучасної концепції маркетингу. Основні поняття маркетингу. Маркетингова тріада (потреби, цінності, запити). Товари та послуги (сутність і класифікація). Вартість (споживча і вартість споживання). Задоволення (функціональне та психологічне).

Тема 2. Системи та характеристики маркетингу

Сутність та класифікація маркетингових систем. Принципи, задачі та функції маркетингу. Види маркетингу залежно від орієнтації, маркетингової, діяльності (орієнтований на продукт, на споживача, змішаний), її сфери (маркетинг товарів споживчого попиту, виробничо-технічного призначення, торговельний), періоду, на який розробляється маркетингова політика (стратегічний, тактичний, оперативний), попиту (конверсійний, стимулюючий, ремаркетинг, синхромаркетинг, розвиваючий, демаркетинг, тактичний, протидіючий, індивідуальний), основних об'єктів уваги, кінцевої мети та способів її досягнення (виробничий, товарний, збутовий, ринковий, сучасний), міри координації виконуваних на підприємстві маркетингових функцій (інтегрований та не інтегрований), кінцевої мети діяльності (комерційний і некомерційний), видів продукції (маркетинг товарів і послуг), рівня вирішення маркетингових завдань (макро- та мікромаркетинг), міри диференціації маркетингових функцій (глобальний і диференційований) тощо.

Система засобів маркетингу та їх структура (концепція "4P"). Поняття маркетингової суміші (marketing-mix).

Тема 3. Методи дослідження ринку

Навколишнє середовище маркетингу (зовнішнє та внутрішнє). Сили та умови зовнішнього середовища (регулюючі, економічні, технологічні, екологічні, конкурентні, соціальні). Фактори внутрішнього середовища (власники, менеджери, робітники і службовці, структурні підрозділи). Маркетингові дослідження. Первинні та вторинні дані. Методи та цілі маркетингового дослідження.

Тема 4. Аналіз ринкових можливостей підприємства

Пошук маркетингової можливості для компанії. Критерії відбору маркетингової можливості для компанії. Процедура відбору маркетингової можливості для компанії. Сегмент ринку. Поняття комплексу маркетингу.

Тема 5. Маркетингова товарна політика

Головні атрибути товару: користь від нього, властивості, упаковка, унікальність, популярність, імідж, якість, фабрична марка, умови поставки, ремонтпридатність, монтаж, сервіс, га-рантії, ціна. Сутність поняття «новий продукт». Поняття й способи планування продукції.

Тема 6. Маркетингова цінова політика

Сутність та роль маркетингової цінової політики. Етапи ціноутворення. Цілі ціноутворення. Стратегії ціноутворення на нові товари на ринку. Основні методи ціноутворення в системі маркетингу. Скидки та знижки.

Тема 7. Маркетингова політика розподілу

Сутність, завдання, функції та елементи маркетингової політики розподілу. Канали розподілу продукції: сутність, актуальність, види й основні характеристики. Функції каналів розподілу й основні проблеми їх формування. Алгоритм формування маркетингових каналів розподілу. Посередницька діяльність у каналах розподілу: сутність, принципи. Класифікація посередницьких підприємств і організацій та їх основні типи. Основні аспекти управління каналами розподілу: визначення цілей та стратегій діяльності; встановлення системи оплати праці посередників; навчання й підготовка посередників, оцінка результатів їх роботи. Конфлікти в каналах розподілу та методи їх ліквідації. Оцінка каналів розподілу. Маркетингова політика розподілу й логістика.

Тема 8. Маркетингова політика комунікацій

Поняття маркетингової комунікації. Сутність та система маркетингових комунікацій. Схема налагодження маркетингових комунікацій. Поняття зворотного зв'язку та реакції. Типи станів цільових аудиторій.

Навчальна дисципліна №4. Інформаційні системи в економіці.

Тема 1. Поняття інформації. Інформаційні процеси.

Тема 2. Операційні системи.

Тема 3. Програмне забезпечення (ПЗ). Класифікація ПЗ.

Тема 4. Комп'ютерні мережі і телекомунікації.

Тема 5. Системи табличної обробки даних.

Тема 6. Системи управління БД.

Тема 7. Мова SQL. Програмні системи управління базами даних.

Тема 8. СУБД MS Access і її основні можливості.

Тема 9. Інформаційні системи та їхня роль в управлінні економічними об'єктами.

Тема 10. Інформаційні технології та процеси оброблення економічної інформації.

Тема 11. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації.

Тема 12. Організаційно-методичні основи створення і функціонування інформаційних систем.

Тема 13. Впровадження, супроводження і модернізація інформаційних систем.

Тема 14. Типове проектування інформаційних систем.

Тема 15. Автоматизація проектування інформаційних систем.

ІІІ ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До навчальної дисципліни «Економічна теорія»

Основна

1. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 9-те вид., переробл. і доп. – К.: Знання, 2014. – 710 с.
2. Щетинін А. І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 480 с.
3. Федоренко В. Г. Політична економія: Підручник. – 2-ге вид. – К.: Алерта, 2015. – 487 с.
4. Базилевич В.Д. Мікроекономіка: Підручник / В.Д. Базилевич К.С. Базилевич, А.І. Ігнатюк, С.В. Слухай. – К.: Знання, 2007. – 677с.
5. Панчишин С. М. Макроекономіка: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., що навч. за освіт. -проф. прогр. бакалавра з напрямку "Економіка та підприємництво" / С. М. Панчишин. – К.: Либідь, 2001. - 614 с.
6. Базилевич В. Д. Макроекономіка: учебник / В. Д. Базилевич, Е. С. Базилевич, Л. А. Баластрик. – К.: Знання, 2015. – 694 с.
7. Солонінко К. С. Макроекономіка [текст]: навч. посіб. / К.С. Солонінко – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 200 с.
8. Горбачевська О.В. Історія економіки та економічної думки у логічних схемах: навч. посібник / О.В. Горбачевська, М.І. Хмелярчук, А.В. Стасишин. – К.: УБС НБУ, 2013. -526 с.
9. Золотих І.Б. Історія економічних вчень. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 186 с.
10. Мочерний С. В. Історія економічних вчень (сучасна економічна думка). Посібник/ С.В. Мочерний, М.В. Довженко. - Л.: «Новий світ-2000», 2015. – 488 с.

Додаткова

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч.посіб.: У 2 кн. – Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / Авт. кол.: С. Панчишин, П. Островерх, Г. Стеблій та ін. – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2013. – 723 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч.посіб.: У 2 кн. – Кн. 2: Вступ до аналітичної економії. Мікроекономіка / Авт.кол.: С. Панчишин, П. Островерх, Г. Стеблій та ін. – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2013. – 437 с.
3. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.
4. История экономических учений: учебник: В 2 ч. / под ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2015. – 583 с.
5. Кухар О.В. Історія економіки та економічної думки. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 328 с.
6. Резнік Н. П. Макроекономіка: навчальний посібник для студентів ВНЗ / Н.П. Резнік, М. П. Талавира, О. В. Пащенко. – Київ: КиМУ, 2015. – 554 с.

До навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік»

Основна

1. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підруч. / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 480 с.
2. Мельник Т.Г. Бухгалтерський облік: Практикум / Т.Г.Мельник – К.: Кондор – Вид-во, 2015. – 425 с.
3. Серпенінова Ю.С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч.посіб./ Ю.С.Серпенінова, С.М.Гольцева, І.О.Макаренко, за заг.ред. Ю.С.Серпенінової - Суми : Університетська книга, 2015. – 336с.
4. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те, перероб. і доп. – К.: Алерта, 2015. – 976с.
5. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / В.Г.Швець. – 4-те вид, переробл. і доповн. – К. : Знання, 2015. -527с.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами)
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами)
8. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (зі змінами)
9. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV (зі змінами)
- 10.Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI (зі змінами)
- 11.Національні положення (станданти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] Режим доступу:
<http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131>
- 12.Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Мінфіну України від 30.11.1999 № 291
- 13.Інструкції зі статистики заробітної плати, затверджена наказом Держкомстату від 13.01.2004 № 5
- 14.

Додаткова

1. Загородній А.Г., Партин Г.О., Пилипенко Л.М. Бухгалтерський облік: Основи теорії та практики: Підручник. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 550с.
2. Макиан М. Финансы и бухгалтерский учет / М. Макиан; Пер. с англ. П.А. Вискне. – М.: ООО «Издательство АСТ»: «Издательство Астрель, 2004. – 344 с. – (Шаг за шагом)
3. Пушкар М.С. Філософія обліку. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 157 с.
4. Хендриксен Э. С., Ван Бреда М.Ф. Теория бухгалтерского учета: Пер. с англ. / Под ред. проф. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2000 -576с.
5. Энтони Р. Самоучитель по бухучету: международный стандарт. М.:Триада, 2000 - 292с.
6. Законодавчі і нормативні документи України – <http://www.zakon.rada.gov.ua>

До навчальної дисципліни «Маркетинг»

Основна

1. Армстронг Г. Введение в маркетинг: Учеб. пособ. / Г.Армстронг, Ф. Котлер; Под ред. Шульпиной Н.В.; Пер.с англ.- 5-е изд.- М.; СПб.; К.: Вильямс, 2000. - 640с.
2. Балабанова Л. В. Маркетинг: Підручник для вузів/ Л.В. Балабанова. - 2-те вид., перероб. та доп.- К.: Знання-Прес, 2004. - 645с.
3. Гаркавенко С. С. Маркетинг: Підручник для вузів/ С.С. Гаркавенко. - К.: Лібра, 2002. - 712 с.
4. Ілляшенко С. М. Маркетинг: Бакалаврський курс: Навч. посіб. для вузів / За ред. С.М. Ілляшенка. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2004.- 976с.
5. Котлер Пилип Маркетинг / Ф.Котлер; Пер.с англ. под ред. Л.А. Волковой, Ю.Н. Каптуревського. - СПб.: Питер, 2001. - 752с.
6. Липчук В. В. Маркетинг: основи теорії та практики: Навч. посіб. для вузів/ В.В.Липчук, А.П.Дудяк, С.Я.Бугіль; За заг. ред. В.В. Липчука. - 2-ге вид., доп. і випр. - Львів: "Новий Світ-2000": "Магнолія плюс", 2003. - 288с.

7

Додаткова

1. Армстронг Г. Введение в маркетинг: Учеб. пособ. / Г.Армстронг, Ф. Котлер; Под ред. Шульпиной Н.В.; Пер.с англ.- 5-е изд.- М.; СПб.; К.: Вильямс, 2000. - 640с.
2. Балабанова Л. В. Маркетинг: Підручник для вузів/ Л.В. Балабанова. - 2-те вид., перероб. та доп.- К.: Знання-Прес, 2004. - 645с.
3. Гаркавенко С. С. Маркетинг: Підручник для вузів/ С.С. Гаркавенко. - К.: Лібра, 2002. - 712 с.
4. Ілляшенко С. М. Маркетинг: Бакалаврський курс: Навч. посіб. для вузів / За ред. С.М. Ілляшенка. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2004. - 976с.

До навчальної дисципліни Інформаційні системи в економіці

Основна

1. Новак В.О. Інформаційне забезпечення менеджменту: Навч. Посібник / Новак В.О., Макаренко Л.Г., Луцький М.Г. – К.: Кондор, 2006. – 462 с.
2. Новак В.О. Інформаційні системи в менеджменті: Підручник / Новак В.О., Матвєєв В.В., Бондар В.П., Карпенко М.О. — К.: Каравела, 2010. – 536 с.
3. Бідюк П.І. Проектування комп'ютерних інформаційних систем підтримки прийняття рішень: Навчальний посібник / Бідюк П.І., Коршевніук Л.О.. – Київ: НТУУ «КПІ», 2010. – 340 с.

Додаткова

1. Матвієнко О.В. Основи організації електронного документообігу: Навчальний посібник / Матвієнко О.В., Цивін М.Н. - К.: Центр навчальної літератури, 2008.-112 с.

IV СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **20** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	20
	Усього	20

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За темами навчальної дисципліни №1	5
2	За темами навчальної дисципліни №2	5
3	За темами навчальної дисципліни №3	5
4	За темами навчальної дисципліни №4	5
	Усього	20

V КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів (5 балів) – за вірної відповіді, мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	5	5*20=100
	Усього		100